

Sygn. akt V.2 Ka 470/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Klekocki

Sędziowie: SSO Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.)

SSO Lucyna Pradelska-Staniczek

Protokolant: Ewelina Grobelny

w obecności Macieja Stojalowskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2017 r.

sprawy: **1. K. B. (1) /B./,**

syna Z. i L.,

ur. (...) w P.

oskarżonego o przestępstwa z art. 230 § 1 kk, art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 273 kk i art. 272 kk przy zast. art. 11 § 2 kk

2. A. W. (1) /W./,

syna B. i E.,

ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 230 § 1 kk

3. K. B. (2) /B./,

syna S. i A.,

ur. (...) w R.

oskarżonego o przestępstwo z art. 230 § 1 kk

4. S. R. /R./,

syna W. i J.,

ur. (...) w K.

oskarżonego o przestępstwo z art. 230 a § 1 kk

5. L. W. (1),

córki J. i M.,

ur. (...) w G.

oskarżonej o przestępstwo z art. 230 a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 26 kwietnia 2016r. sygn. akt VI K 834/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punktach 11, 27 i 32 jako podstawę warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonych kar pozbawienia wolności wskazuje art. 69 §1 i 2 kk w zw. z art. 70 §1 pkt 1 kk przy zast. art. 4 §1 kk,
- w punktach 34 i 35 eliminuje z kwalifikacji prawnej czynów art. 12 kk,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO Sławomir Klekocki

SSO Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.) SSO Lucyna Pradelska-Staniczek

Sygn. akt. V.2 Ka 470/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w dniu 26 kwietnia 2016r. w sprawie o sygn. akt. VI K 834/15 wydał w trybie art. 335 kpk wyrok w stosunku do oskarżonych K. B. (1), A. W. (1), K. B. (2) S. R. i L. W. (2). Wszystkich oskarżonych uznał za winnych popełnienia zarzucanych im czynów i wymierzył kary uzgodnione na etapie postępowania przygotowawczego między nimi, a oskarżycielem publicznym.

W punkcie 29 zaskarżonego wyroku Sąd uznał oskarżonego K. B. (2) za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów polegających na tym, że:

-w okresie pomiędzy październikiem, a 5 grudnia 2007r. w J. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, powołując się na wpływy w instytucji samorządowej – Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w J. podjął się pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy L. M. i przyjął korzyść majątkową w wysokości 1700 zł

-w okresie drugiej połowy 2007r. przed 5 grudnia 2007r. w J. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, powołując się na wpływy w instytucji samorządowej – Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w J. podjął się pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy dla J. S. i przyjął korzyść majątkową w wysokości 2000 zł

-w okresie drugiej połowy 2007r. przed 3 września 2007r. w J. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, powołując się na wpływy w instytucji samorządowej – Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w J. podjął się

pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy dla A. K. i przyjął korzyść majątkową w wysokości 2000 zł

-w okresie pierwszej połowy 2008r. przed 8 czerwca 2008r. w J. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, powołując się na wpływy w instytucji samorządowej – Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w J. podjął się pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy dla Ł. P. i przyjął korzyść majątkową w wysokości 2000 zł

-w okresie pomiędzy 27 kwietnia a 25 września 2007r. przed 5 grudnia 2007r. w R. i J. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, powołując się na wpływy w instytucji samorządowej – Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w J. podjął się pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy dla A. W. (2) i przyjął korzyść majątkową w wysokości 3500 zł

wyczerpujących znamiona przestępstwa z art. 230 § 1 kk i za to na mocy tego przepisu i art. 33 § 1, 2 i 3 kk w zw z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę jednego roku pozbawienia wolności i

70 stawek dziennych grzywny przyjmując że jedna stawka dzienna grzywny odpowiada kwocie 30 zł.

W punkcie 30 wyroku na zasadzie art. 45 § 1 kk orzekł względem oskarżonego K. B. (2) przypadek osiągniętych korzyści majątkowych w kwocie 2500 zł. W pkt. 31 zaskarżonego wyroku na mocy art. 41 § 2 kk orzekł względem skazanego K. B. (2) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci ośrodka szkolenia kierowców na okres 2 lat. W kolejnym punkcie (32) na mocy art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Zaś na mocy art. 63 § 1 kk zaliczył oskarżonemu K. B. (2) na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 8 lutego do 9 lutego 2010r. Nadto zwolnił oskarżonego K. B. (2) od ponoszenia opłaty i wydatków postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony jedynie przez oskarżyciela publicznego w części na niekorzyść oskarżonych: K. B. (1), A. W. (1), K. B., S. R. i L. W. (2). Powołując się na przepis art. 438 pkt. 1 kpk Prokurator zarzucił:

1.obrazę przepisów prawa materialnego a to art. 4 § 1 kk i art. 70 § 1 kk poprzez wskazanie w pkt. 11, 27 i 32 wyroku, że podstawą zawieszenia wykonania orzeczonej wobec K. B. (1) kary 2 lat pozbawienia wolności wobec A. W. (1) kary 2 lat pozbawienia wolności, a wobec K. B. (2) kary 1 roku pozbawienia wolności jest art. 70 § 1 kk – zamiast art. 70 § 1 pkt 1 kk w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r. w związku z art. 4 § 1 kk,

2. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 12 kk poprzez niezasadne przyjęcie w pkt. 34 i 35 wyroku, że oskarżeni S. R. i L. W. (2) popełnili zarzucane im przestępstwa działając w warunkach art. 12 kk podczas gdy brak jest podstaw do przyjęcia że zarzucany im czyn z art. 230 a § 1 kk stanowiły dwa lub więcej zachowań podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

-wskazanie w pkt. 11, 27, 32 wyroku, że podstawą zawieszenia wykonania orzeczonych kar pozbawienia wolności wobec K. B. (1), A. W. (1) i K. B. (2) jest art. 70 § 1 pkt. 1 kk w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r. w zw. z art. 4 § 1 kk

- wyeliminowanie w pkt. 34 i 35 wyroku z opisów czynów przypisanych S. R. i L. W. (2) art. 12 kk i przyjęcie, że ich działanie wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 230 a § 1 kk.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Z uwagi na fakt, iż wina oskarżonego K. B. (2) nie była kwestionowana tak zresztą jak i orzeczona wobec niego kara, a wyrok został zaskarżony jedynie przez Prokuratora Sąd II Instancji po myśli art. 422 kpk ograniczy sporządzenie uzasadnienia wyroku jedynie do zarzutów apelacji i to tylko tych, które odnoszą się do oskarżonego K. B. (2). Sąd Okręgowy akceptuje i stosuje zapatrywanie Sądu Najwyższego wyrażone w następującej tezie: „Sąd odwoławczy

może wezwać do uzupełnienia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, jednak art. 457 § 2 KPK nakazuje stosowanie art. 422 KPK w sposób odpowiedni, a nie wprost. Powyższe rozumieć należy w kontekście art. 433 § 1 KPK wskazującym, że sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów (z uwzględnieniem sytuacji szczególnych wymienionych w tym przepisie).” Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z 2016-01-27, III KZ 86/15 O.: L..

Tym samym ponieważ wina i sprawstwo oskarżonego K. B. (2) jak również wymierzona mu kara nie budziły żadnych wątpliwości i w tym zakresie, ani sam oskarżony ani jego obrońca nie wywiedli apelacji Sąd Okręgowy ustosunkuje się jedynie do zarzutu apelacji oskarżyciela publicznego odnoszącego się do oskarżonego K. B. (2).

W tym wypadku zarzut apelacji prokuratora obrazy prawa materialnego, a to art. 4 § 1 kk i art. 70 § 1 kk poprzez wskazanie w pkt. 32 wyroku, że podstawą zawieszenia orzeczonej wobec oskarżonego K. B. (2) kary jednego roku pozbawienia wolności jest art. 70 § 1 kk zamiast art. 70 § 1 pkt.1 kk w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r. w zw z art. 4 § 1 kk jest całkowicie zasadny.

Nie ulega wątpliwości, że czyny przypisane oskarżonemu z lat 2007 i 2008 zostały popełnione przed wejściem w życie nowelizacji prawa karnego, która obowiązuje od dnia 1 lipca 2015r. Sąd Rejonowy orzekł w sprawie mając do wyboru zastosowanie dwóch reżimów prawa karnego: tego, które obowiązywało w dacie popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu przestępstw, bądź też tego, które obowiązywało w dacie wyrokowania. Polskie prawo karne rozstrzyga problem kolizji ustaw karnych w czasie, czyli kwestię działania lub niedziałania ustawy wstecz, opierając się na naczelnym założeniu, że zmiana ustawy karnej nie może działać na niekorzyść sprawcy. Art. 4 § 1 kk oraz art. 1 § 1 kk dają Sądowi rozstrzygającemu sprawę przyjęcie następujących rozwiązań:

- 1/ w razie zmiany ustawy karnej obowiązuje ustawa nowa, jeżeli nie zmienia ona niczego w sytuacji prawnej sprawcy,
- 2/stosuje się ustawę nową jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy,
- 3/stosuje się ustawę dawną jeżeli jest ona dla sprawcy względniejsza.

W przypadku oskarżonego K. B. (2) - wbrew wywodowi Sądu I instancji- niewątpliwie względniejszą jest ustawa karna w brzmieniu sprzed nowelizacji przepisów z 1 lipca 2015r. (zmiana ustawy z 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. poz. 396) Oskarżony uzgodnił z Prokuratorem za pięć popełnionych przestępstw wymiar jednej kary (przy przyjęciu art. 91 § 1 kk) 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 3 lat, karą grzywny 70 stawek dziennych przy przyjęciu wartości jednej stawki na kwotę 30 zł nadto przepadek osiągniętej korzyści majątkowej oraz zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci ośrodka szkolenia kierowców na okres 2 lat. Mimo warunkowego zawieszenia oskarżonemu orzeczonej kary pozbawienia wolności Sąd Rejonowy nie orzekł żadnego obowiązku probacyjnego określonego art. 72 kk. Tymczasem zgodnie z aktualnie obowiązującym kodeksem karnym nałożenie jednego z obowiązków wymienionych w tym przepisie jest obligatoryjne jeżeli sąd zawiesza wykonanie kary pozbawienia wolności. (zdanie ostatnie § 1 art. 72 kk) W kodeksie karnym obowiązującym do 30 czerwca 2015r. (a także w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów) orzeczenie obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 kk było zawsze fakultatywne. Zatem należy uznać,

że ustawa karna obowiązująca w dacie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów była dla niego względniejsza.

Tym samym niezbędna była zmiana zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w pkt.32 zaskarżonego wyroku, że podstawą zawieszenia wykonania orzeczonej względem oskarżonego K. B. (2) kary 1 roku pozbawienia wolności jest art. 69 § 1 i 2 kk w zw z art. 70 § 1 pkt. 1 kk przy zast. art. 4 § 1 kk – czyli w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015r. W pozostałej części odnoszącej się do tego oskarżonego zaskarżony wyrok utrzymano w mocy nie znajdując żadnych powodów do wyjścia poza granice zaskarżenia.

Kosztami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa.

SSO Sławomir Klekocki

SSO Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.) SSO Lucyna Pradelska-Staniczek